

Petar Miloradović

SLAJDOVI

BALKANSKI KNJIŽEVNI GLASNIK
MMVIII

Down the rivers of the windfall light.
Dylan Thomas

SVETLOST

U jasno letnje jutro
primetio sam krovove
i fasade.
Rađanje dana.
Svetlo.

Stare cigle.

Usporene, tromе ljude
u odlasku nekud.

Na terasi izdvojen, promajni prostor.

Nebo avgusta.

Ptice na gromobranima zgrada,
lepršanje krila.

Zamor opisan kratkom reči:
Tum.

Izoštreno slikanje jutra.

Miris mente iz mnoštva mirisa
kuća gde sam ranije živeo.

Sobu sa
stolom:

Lagano ispisujem:
ludost; mutno; znam.

Kilometri udaljenosti
napravili su redosled u rečenici:
izlivenom katranu;
materiji.
Crti iza koje se pojavilo sve.

Rasuto, crno.

Čitam bruhanje.
Razrešavam
preobražaje, tok.

Otkrivam slabosti:
kad pišem,
uvek govorim o sebi.
Kroz stabla lipa i hrastova;
put u polju; zatalasano, valovito brda.
Monaško stecište u šumi -
ponavljaju temu.
Skrivnice pustoši.
Reke i kovitlanje struja.
Gejzire radovanja.
Bobice grozdova.

Nedelja.

Ustao sam sa stolice i zatvorio vrata sobe,
sanduk sa bravom, ključem.

Gledam naslagane knjige:
pijane pored treznih pesnika;
sveske;
listiće spektralnih razgraničenja.

Vidim portret petnaestogodišnjeg deteta,
moje majke.
Realnost retuširanih fotografija
pokaže izražajno nijanse.

Dodirnem belinu stola.
Neprirodna tišina leta narušena, iznenada,
pesmom iz daljine -

zatvorio sam žaluzine
pokrenuo senke.

Uzbuđenje:

Popio bih belo vino od grožđa plavog,
od naizgled nemogućeg.

Foto-reportaža erupcije vulkana,
me čini srećnim.
Probudilo se u meni,
stisnuto jezgro
u dubini. Zašumelo je
po natron-papiru, jedru.
Uzimam drugu olovku.
Izdržavam jedan čas
i odlažem je.
Pišem u blok
bojicom kupljenom u
Prestonici boja.
To beše ulica...
Odvela me do drugih reči.
Do kakvog sebe?
Potištenog,
radosnog...

... Stajem
pomeram nogu
primećujem:
perle na podu,
(imam dete na pameti);
religijske knjige:
Duša i egzistencija,
kamenove u mlinu;
sasušenu ružu.
Iscrpljivanje prizora,
zastarelost,
WELTVERKEHRS-KARTE, iz 1911. na zidu,
sa površinama tužnih kontinenata -
klavirsko nepostojeće sviranje u šest ruku,
nije ovaj svet.
Uvek se oslobađam njega,
a on oslobađa mene.
Tako-tako.
Rodí se zvuk.

Kristal:

Pulsiram pod sopstvenom rukom.
Živ sam,
i dovoljno je biti.
Sećam se uvek kad se pojavi slično
(iz knjige Žana Ženea),
glavni junak kaže:
Shvatio sam ih -
Psa i čoveka.
Postojati je ipak, najveće čudo.
Čuo sam malopre
kako moja žena spušta šoljicu za kafu.
Otpila je trenutak.
Potvrdila smisao
onog što sam prethodno zabeležio.
Osvrnuo sam se.
Slušam:
dete spava mirno.
Veliko delo lepote.

Precvetava sat,
ističe sa svakim slovom posedovanih reči.

Sunce se ne smiruje u ponorima toplote dana.
Pa, da, ipak je potrebna svetlost.
Sve slike su skrivene
u majci.

DETE

Rođen sam
16. novembra 1970. godine
u tri sata ujutru.
To su mi rekli,
drugo je bilo polje
nepoznanice.

Nikad,
u tom smislu,
nisam se raznežio
i emotivno prenagljivao,
plač ili tako nešto,
mekoća pa nestajuće
tlo pod nogama.

Prve godine života
proveo sam u širokom, plavom prozoru
iznajmljene kuće, na korak
od kurjak-boce,
žučkaste i tajanstvene;
fleka na zidu od buđi;
isparenja iz velikog lonca.
Ispod narandžastih žmiravih sijalica,
večito slabe struje.
Plašio me je položaj crnog filcanog šešira,
na čiviluku;
Slušanje radio-drama *za decu*:
periodi oluja,
i koraci po dugim hodnicima;
zveket u tajnom instrumentu.

Meseci su prolazili.
Majka me je nekako odgajila.

Kretala se,
gubila idući ka bronzanoj česmi,
i otuda pojavljivala noseći vodu u kofama;
falte na suknji.
To je bilo u mojoj svesti,

negde dole,
kao što je bilo iza ograda,
donjih komšijskih dvorišta.
Zelena livada,
prva krivina uske staze,
smeđi kameni zid;
rascvetana jabuka;
bele rade.

Posle sam majku posmatrao dok pegla.
Miris zagrejanih tkanina;
poravnavanje šavova odeće...
pušila se para platna,
čuvenog stolnjaka sa perunikama.
Toplina slagana u ormane krcate bojama;
približavanje dalekih varijanti,
načina tkanja.

Osvešćivao sam prvu reč,
ispisujući: sarma.
Iskrivljena slovima koja nju ne čine,
izazvala je smeh.
Mnoštvo zagonetnosti zavijeno
i pohranjeno negde, nagoveštaj zbunjenosti,
poraza.

Onda sam se povređivao...
Razbio glavu na ivici drvenog bureta,
postavi, (rakija je iz njega bazdela);
velike opekotine po nogama,
žuti plikovi od vrelog pasulja
iz prevrnutog lonca;
udarci o stepenike;
opekotine lica eksplozivnim sredstvom.

Ne sećam se majke iz tih situacija.

Ali,
to kada me je ona bezrazložno tukla,
nerviralo me, upamtio sam dobro.
Negativan osećaj

imao sam prema njoj.
Ona je bila tvrdoglava,
tvrdoglavosti me učila i
preterivanju.
Kada je pravila kolače,
produkovala je ogromne količine:
pakovala u šerpu po 8 kilograma tulumbi,
rumenih, teških, rebrastih,
potonulih.

Ispunjavala mi je sitne želje –
to je često spominjala,
zasluge žrtve i sl.

Sada kada sam je pitao
kakvo je bilo moje rođenje,
ona se iznenadila.
(15. novembra uveče u osam časova
otišla je u bolnicu,
tako što ju je odvezao komšija.
Nije se uplašila.
Donekle se mučila.)

U tri sata ja sam se pomolio.
Prvo sam se umokrio.
Ona se radovala.

Otac je bio negde
duboko po strani.

Ni krupan ni sitan.
Zdrav.
Bio sam krepak.
Rumen, privijao sam se uz nju.
Ujutro su joj doneli pomorandže...
I ona ih je ljuštila.
Sitni nervi ploda su se nadimali
u ritmu moga disanja.

KUĆA

Promenilo se vreme,
niski pritisak,
tajnih značenja
i u telima drugih ljudi.

Dani osiromašenja kada se pije pivo.
Alkoholno sećanje nepovezanosti,
euforije, gorčine.

Pa, ipak, ponovo bih to radio.
Sa naglom emotivnošću zapisujem:

Poželeo sam da još jednom odem
na mesto gde sam davno bio...
Malo zadovoljstvo u tome...

U napuštenoj kući
teški sud,
avan od mesinga,
ton sabijajući,
neprestani.
Neodređen oblik,
premeštan svuda u razumu,
telu, grudima, kosti.
U ledu pritisnut list, pluta...
seme trave.

Pošao sam
travnatim putem:
levo: bela trešnja,
zelenkasta ograda, rezedo.
Žuti lišaj.
dvadeset šest sivih betonskih stepenika,
tiho prošlog.

Kuća...
soba,
gde je na pokretnom zidu od lesonita

reprodukovana scena iz filma *Zov divljine*
ili *Zlatna groznica*.
Ljudi i krvareći psi,
prikaz obale.
Napravljen ne po nečijem sećanju i
ukusu, već po trgovačkom daru za trenutak.

Dugo sam gledao bele medvede,
avanturiste u zimskoj opremi.
Trezor sačuvanog leda.
Zaustavljenu vodu između gibanja.
Isparile dane u celom komadu;
grumenje soli, sante,
veliki greben.

Plavkasti ambijent me vezivao nejasnostima...
zime pretrajavale i dokrajčivale se,
jednako brzom ispijanju nečeg za redom.
Grašak se služio u tanjirima,
u pregrštima,
zelen i savršen;
perle,
prebrojavane misli.

TAPISERIJA

Na zidu iznad mog kreveta
visila je tapiserija sa brodovima,
zavezanim za kameni dok,
pejzaž, narandžast suton.
(Industrija zabluda,
pristajanja...)

Pravougaonik
iz koga je izlazilo,
na desetine, stotine resa,
iz mora,
ispod trupa jedrenjaka, ribarskog broda.
Zlatna griva.
Možda je otuda moja sklonost ka brodovima,
liniji pučine, otvorenom moru.
Nesvesni rad,
verovatno izmaštanog predela,
prozirnosti belog vina;
crnih i srebrnastih borova,
pohranjen u selidbenim danima.

Potka stvorenog pristaništa;
nevidljiv vez, kretanje niti, konca.
Šifra povezivanja talasa i većeg ostrva
u štepu.

Rese sam dodirivao,
one su se lagano otkidale.
Nestajali su valovi mora.
Uvijena oko prsta
rasparala se karavela,
trabakul, veslo,
koliba u zatonu.

Slično velikom sidru,
povlačio sam konopčić
a njega je još uvek bilo,
kada sam se odaljio
na jedan metar,

dva, tri.

FOTOGRAFIJA

U malom ramu od plastike
sa floralnim, reljefnim radom i
pločom od pleksiglasa
stoji fotografija
8,5x6 centimetara.

Mali prostori,
niše godina,
ništa,
prašina u laticama...

Na crno-belom snimku sa ocem i majkom,
izoštrenom od vremena,
stojim, očekujem
otvaranje trenutka
u foto-aparatu.

Lebdimo na nizbrdici.
Odupiremo se.
Troje na razmeđu puteva,
u međuvršju svih visina.
Nigde, na drumu.

Život beskućnika.
Potucanje po praznim stanovima 1970-tih.

Majka u belojoj haljini
do kolena,
tadašnja moda,
duga, razdeljena kosa.
Moj džemper pun tamnih jelena,
ima svetlu prugu.
Otac u crnoj odeždi,
ORTHODOX SERBIAN CHURCH,
gospodin već služi -
šešir, naočari,
senka na licu.

Na asfaltu pored

je električni stub,
bandera,
ulična svjetiljka.

Dvospratnica sa olucima iznad levo.

Stojimo kao tek postavljeni spomenici.

Uputili smo se ka jugu.

Kamion za prevoz stabala
ispražnjene prikolice,
parkiran pred kafanom.
Registarski broj
tog doba: TU,
na tablicama.

Električni luk se pojavljivao u daljini.
Beleo, pucao sa bljeskovima.

Smirenje grana je nastupilo na slici.
Obrisao sam je plavom krpom,
uokvirenu razjasnio.

REČNIK

Knjige su stajale visoko, van dodira,
u roditeljskom ormanu.
Protokoli rođenja...
Matični spisi žutih listova,
koji povezuju vremena
od pre i sada;
uz crne, drvene, drške pečata
ljubičastih otisaka;
sitnice: spisak pošta; imenik; kalendari.
Prestupne,
proste godine.

Zatvorena vrata.
Šta će iza njih biti,
i šta je zaista bilo:
Pritisnuti lenjiri;
mastiljava olovka;
srpsko-ruski, tamno smeđi,
džepni rečnik, (sa hiljadama reči,
koje je učila majka)
ubrljanih korica od plavog mastila,
prosutog ranije, nekad.

(Sedam godina star.
Savladavao sam linije slova.)

Tada se još igralo rečima.
Rečnikom.
Počinjao je usled oštećenja od slova *B*,
od petnaeste strane,
sa: *beo, beočug, beonjača, berač*.

Mislio sam:
mala knjiga za male ruke.
Veličine kutije za palidrvca...
Skrivao se lako u šaci.

Beočug - vaga - opeka - udavača - šešir.

Okretale su se uz šum,
stranice,
reči,
uvek u drugom sledu.
Oživljavali predmeti, imena,
pojavljivale jedne iz drugih i obrnuto
u neprekinutom lancu, iznova;
proročka knjiga,
(u vremenima kada sam grešio)
breza se preokretala u *šibu*.
Ozbiljnost zauzimala preteći oblik.
Rečnik godinama stajao na istom mestu,
svet se uvećavao.

RADIO

Pre neki dan u dotrajaloj kući,
gde se patina više ne hvata...
prekrivene njenim slojevima,
promatrao sam ostatke nameštaja.

Posude od čaja,
otisnute panorame gradova Evrope na njima;
pletene, kafanske fotelje,
napravljene od plave žice.
Police pune mirišljavih
začina.

Paučinu od lusteru do uglova;
prozirnost isprljanih prozora.

Tromost nepomerajuće praznine.
Mesing. Prah.

Tabla smeđeg paravana.
Zid poprskan flekama od kuvanja,
podeljena kuhinja.

Zastao sam,
iscrpljen od oronule orahovine, gvožđa,
rubova koji se paraju.
Ravnodušan, nestao sam,
potamneo u tom času -
mrak je došao spolja.
Čekao sam da malo bolje čujem,
veliki radio ŠANSONA se oglašavao,
stanice su emitovale sitno naštampana imena
na svetlećem staklu:
Ankona, Bukurešt, Minsk.
Poznata melodija se neprekidno vraćala na ploči.

BRACA

Mitovi su u nama
(lični, manji i veći)
i tako,
ravnomerno trepere:
ružino ulje u boci;
papir; grafika;
platno na vetru.

U očevoj sobi
omot od čokolade BRACA -
izrezan niklovanim makazama,
strahom od poplava i suše,
uz sadnju paradajza, pasulja... -
što ga urami monahinja-baštovanka.

Da, u očevoj sobi,
trebalo je da predstavi dete
pored kreveta oca,
za pogled pre spavanja.

Slika je naslonjena na zid stajala
i preživela do danas.
Sneg.
Posetu samog kraljevog sina;
pad stabla lipe kasnih cvetova;
poplavu kad se obrušilo
pola omanjeg brda.
Vinske godine,
vazduh zasićen plivajućim
vinskim cvetom.

Ja sam to zatamnjeno staklo,
od tanke skrame dimova i isparenja zapazio.
Bledo zeleni i žuti cvetovi oivičavali
su otiske prstiju na njemu.
Život tu oblikovan,
kakav je mogao biti.

Strašno me to uznemirilo;

jer nisam više na to dete ličio;
nisam imao njegovu kosu, osmeh...
Iza koga je zagrizalo komad,
nepojamnu večnost,
što traje, briše, kruni.

Pomerio sam ruku, spustio ram,
otvorio dlan...
Srednja linija se izduživala
i tanjila pri vrhu.

FILM

Ciklus nemih filmova na TV-u,
na crno-belom televizoru -
gledanje sa ocem.

U sobe je dolazilo veče
veoma rano, u šesnaest časova.
Mi smo se kretali usporeni
i umorni od grejanja.

Kako sam iščekivao...
Kada je prošli put bila emisija o moru,
to nas je zbližilo,
potvrđivao sam krhko znanje.

...Prikazivao se
Gold Rush, Čarli Čaplin.

Patetika davnine;
zakasnelo i svečano bezvremeno;
čovjek bez šanse.

Nadahnjivao sam se daljinama,
duboko zametenim u belini snega.
Naivnošću.

Sneg je napolju takođe padao.
Toplina sobe, mekoća izvesnosti
nije radala ništa.

Itđ.

Itđ.

Pahuljice su se slagale na simsu,
pored prozora...
Zlatni rudnik je bio samo san,
i nama se primicao.

Maštanje o bogatstvu.

Zbližavanju.
Velika priča.

MONAH

Pokreće me osetljivost ljudi,
dobrota i tiho samovanje...
Povesti, biografije,
poklonjenja svakom danu.

Preturanje po starudijama;
arhivi kalendara,
koferu štampe.

Utisnuti brojevi pošte: Ovčar Banja,
na slučajno nađenoj plombi,
u obliku novčića.
Okvir života, onde, nekad.

Olovom zapečaćeno nestalo vreme,
poštanske vreće;
mali ostatak svega,
besmisleni privezak povezivanja.
Tanko uže, upredeno i sivo.
Sećanje na decenije razgovora,
sa iskupiteljem sveta, starcem, monahom:
o darovanju; prijateljstvu;
veštinama...

... Radio je kao drvodelja,
putujući, samouk majstor;
obučar; školski kuvar;
zidar KRALJICE PEĆI.

I odjednom smirenje, osmeh,
nadomak banje, u hodu prema izvorima...
Tajanstveno pitanje jedno.
Mirna rečenica:
*Opažam u sebi nešto što sija u mom umu.*¹
bilo je to tada...
Saznao sam drugde

---

¹Majster Eckhart

prepušten tom razmišljanju.
Svakome bi to moglo da znači...
Prosvetljenja.
Srce večnosti.
Ništa.

Njegova ćelija,
kutijski okvir mutnih prozora:
tegla meda u jesen; kruška,
jabuka - krugovi truljenja časova;
moguće pribežište.

Otvoren ormančić,
odela za svečanosti;
zimski džemper;
noćna kapa.
Kovani krevet.

Stočić i čaša;
glosar sa odgovorima,
velika knjiga.

Nadvisilo me je to,
ostalo iznad.

POŠTAR

Jutarnje senke su se izduživale
i prekidale, kada bi ptice ili
ljudi prominuli
kroz njih.

Jurio je poštar na zelenom JAWA motociklu.
Blistanje metala, okretanje točka,
pisma iz poštanske mreže.

Siva uniforma, u povratku
odjednom.

Promena, slutnja o narušavanju poretka,
ustrojstva za danas,
sutra.

Crna torba,
sa sadržajem,
raskrsnicama razilaženja.

Donosio je vesti snu slične.

Sećanje na mene,
odnekud...
Pismo.

Praznik letnje
najviše tačke Sunca.

Pečurke u šumama
sporo su osvajale zemlju.
Nizali su se lovišta, rezervati;
na oker kamenu skraćenica DŠ, međe.
Granice prostiranja poseda.

Jutarnje izgrevanje i zenit.

Kanali su odvodili vodu,
i postupno zeleni paradajz

je prelazio u crveno.

Drveni holandezi, gajbe
od tankih daščica,
šuška drveta,
služili su za pakovanje.

Voda se širila
i granala u kanale.
Pasulj izuvijanih vreža,
otežao od mahuna.

Čitao sam pismo,
dodatak o plovljenju;
snalazio se,
vezan u jezik,
poznato kopno.

PISMO

Zaustavljen na ovom mestu,
težinom većom od najvećeg sidra,
na dnu;
gde magistrale dolaze kroz prazninu
i nestaju u praznini,
nemuštim noćnim brujanjem,
život mi se zabija u izvesnost.

Služim kratkom prosvetljenju,
neočekivanom čudu, preokretu *iz bajke*,
otkrovenju pesme.

Zapisujem:
Svet čini položaj tela;
azimut rečenog u životu.

U pismu dobijenom iz Švedske
bio je precepljen list dnevnih novina,
pun samoglasnika sa tačkicama,
promičućih zrnaca prašine u oku,
muscae volitantes.
(Pisalo je o muzici,
o Edvardu Grigu,
ulazilo u grlo, fjord.
Pristajalo);

i
TIDER & PRISER,
red vožnje brodske kompanije TT -LINE,
na relaciji
Rostok-Treleborg i obrnuto.

(Da li to beše *Baltik* -
osećanje savršeno određenog prisustva
Vodka -
arhipelag sličan arhipelagu
negde u telu.)

Ogromni brodovi književnih imena:

PETER PAN; ROBIN HOOD;
FERIBOT NILS HOLGERSSONS...

Tabela mogućnosti prevoza,
u polarnoj noći,
i u špicu letnjih meseci.
Prema skali težine A do D.
Studenti i penzioneri.
Prtljag i pošta.
Pojedinačno i grupno.
Plava, sklona dnu zona:
2800 kilograma - 250 kruna.

Putovanje sažimanja;

*kanalima i preko mora
na mestima gde se skraćuje kopneni put.*

Ali i to ima predviđenu cenu.

Začutim.
Pravim pomak u sebi,
razlažem o brodovima zalazećim na horizontu;
avantura ka obali preko.
Ponovo pokrećem mit,
iza koga stvarnost se obnavlja
i plovi nekud.

VINOGRAD

U toku berbe,
slajdovi su nastali u dugoj seriji.
Prozirnosti su se preklopile.

Roze i zelenkasto koncentrisalo se u buđi;
kondiri čistili a podrumi dremali od ponoć.
Samo je ugljendioksid previranja
gasio plamen.

Prašina se hvatala na flašama,
privučena stečenim iskustvom
o godištimu,
i slojevima istine.

Posmatrao sam to.
Brda crvene zemlje,
slična italijanskim pejzažima,
zelenkast rizling,
muskat doba.
Pepeljak jave.

I pergole su vibrirale na vetru,
žice u četiri visine proizvodile
ponavljajuću melodiju.
Harfa vetrova,
viola.

Isparenja od kiše;
gašenje obojenosti u jesen.
Brdašca i krtičnjaci
podrhtavali su od poslednje toplote.

VINO

Pišem o vinu
popijenom sa prijateljicom.

Imao sam novembarsko praznovanje rođenja.
Sneg otopljen se ledio u podne.

Galama u stambenim blokovima trnula,
podvlačila strah.

Mrko veče zatamnivalo se i,
već, formiralo najhladniju noć.

Nisam razaznavao ništa.
Stabla oraha su škripala na vetru.
u korenu, u zemlji.

Učio sam iz knjiga.

Vina su bila skupa,
na degustacijama se besplatno pilo...
(Jednom sam sa balkona bioskopa
umalo pao.
Besplatne karte za galerije
podrazumevale su visinu,
koju nisam uračunao.
Previše *istine* u čašama.)

Nisam se pomerao,
zagrevalo se srce.

...Tako teško to vino iz 1978.:
CHATEAU COUFRAN (Made in France) -
odnekud stiglo u doba krize,
na etiketi zlatastoj, romantičarskoj,
paviljon okružen vinogradima.
Namenjeno, trošenju, reklamama, trajanju.
Ispijali smo ga.
Lice mi se krivilo na staklima njenih naočara...
Taj lik sam spazio i udahnuo,

dalje ćutao o tome.

BILJE

Bavio sam se biljem,
cikorija, beli i crni slez,
sa svim lekovitim svojstvima.
Pokreti lišća; nečujni govor,
naslućivanje.

Memljivost debele knjige.
Kako sam sa entuzijazmom učio:
Rodove, familije.
Na petom spratu zgrade,
sive i kružne.

Preparati pod staklom.
Tkiva opisivana sjaktećim
sunčanim epidermom;
kora i pluta vinskih čepova;
izdišuće lišće.

Fine mreže nerava u zelenom,
pulsirale su usitnjenim
životima pored.

I laboratorijski sutereni,
pretrpani kristalnim zvonima, prozirnošću,
čuvali su atmosferu bolnice,
ludila u svakom.
Jer tu nije bio život, -
ali, nije ga bilo ni u drugim znanjima...

Poklopci sudova su klizili,
po naročitoj masti, kao nemogućnost,
da se kaže više -
kad poezija izmiče pod svojim
nagoveštajima... *Tkivo teksta,*
sklizne.

Botanika zanosa.
Krilca semenki javora,

providnih prosijavanja.

Praznik svadbenog leta pčela.

Med, polen.

Kratkotrajnost,
drama o iščeznuću.

Pravio sam herbarijum sa putovanja.

Iz kraljevskih livada.

Sistematizovao znanje,

plodove.

Dozvoljeno.

I stakla su ponekad pucala,

širila se nemost.

Smrt.

Seme bez korena.

PRAZNIK

U Božićnu nedelju,
u knjižari IZBA
kupio sam časopise,
(iz druge ruke),
od pre nekoliko godina,
pročitane,
jako žutih korica.

Željan monografija i lepih knjiga,
Pomislilo sam na siromaštvo,
izgled predmeta iz prošlog veka...

Prijatnost neposedovanja
i stalne nostalgije za nečim,
već rasturenim.

Putovao sam,
prevezio se bez grejanja,
prelistavao
NATIONAL GEOGRAPHIC
i glavni tekst o *Transiberian rail road*,

(Kašnjenje,
nedostatak u mom,
svačijem životu:
primerak je bio iz juna 1998.)

i najzad stigao u stan.

Na žutoj ploči kuhinjskog stola:
kineska britva,
crni luk,
slamke u šaci...

Otvaram se
sada novom osećanju.

Fasciniran dizajnom,
gotovo da sam zinuo,

opet pred stranicama časopisa:
Iskustvo postajanja u veličini,
iza imena...

Iznenaden čovek je provirivao kroz prozor,
suva riba se valjala po stolovima.
Vagoni su se lako nadimali
i opuštali na spiralnim oprugama.
Trzanje zemlje u prostranstvu snega.
Zamašćena ΠΡΑΒΔΑ,
se gužvala po pomoćnim stočićima.
Konzerva đuveča,
britva.
Hleb, bublik.

Zima se osnaživala u najvećoj širini.
Pucnji na ulicama,
glas drevne izgubljenosti
ovog dela kontinenta...
u ime Oca i Sina
i Zvuka.

AUTOBUS

Putovao sam jutarnjim autobusom
u zimskom danu.

Uređaj za zagrevanje
je emitovao toplotu,
zujao, mleo.
Peti i šesti sat.
Pod ledom.

Kristali su posrebrili staklo,
pejzaži: imanja, konture stabala...
prolazili su ubrzano,
mreža iglica se širila u svim oknima.

Radio je donosio pesmu
o srcu u drugom srcu.
Takvo tugovanje sam povezivao
sa sufijskim stihovima iz knjige:
Mistički eros, (Bliski Istok) –
Junus Emre.

Razabrao sam sebe u središtu muzike,
raspametio se time.
Nadolazio je razdirući bol;
istekao. (Pláč.)
Zamutio mi oko,
presta naprečac.

Prebrodio sam to proticanje.
Preživeo usijanje.
Brdo iza stakla se razlivalo
u narandžastom svitanju.
Pari daha,
uma.

MANASTIR

Sneg je vejao tog dana.
Zabeleo se put kroz šumu.

Tri i po kilometra od kuće,
jablanovi su bili posečeni,
izostajali, prvi put, ove godine;
orah velik i razgranat se povijao.
Krovovi narastali u visinu...

Za usamljenost sam bio spreman...
Torbu siromašku vukao,
smeđu, od jute.
U svečanu tišinu šume kasno stigao.

Stanište mrkih, sivih senki,
starih hiljadu, dve, godina.
Koncentrični krugovi skrivenosti,
zidova, tame.
Prolazio sam kroz to redom.

Jedna prilika je suve šarane nosila u posudi
i čudila se, što me vidi.

Golubovi su se pomerili
na gredi pod strehom...
Razapeta paučina, izvijala se...
Skoro nečujna pesma
počinjala.

Udarci u podrumima.

Onaj trenutak kada se potpuno smračilo
već je bio iza mene.

Potok primaknut uz brdo,
punio je branu mlina,
(Jednoličan tok.)
u kome se u prah pretvarala tuga, ćutanje,
i svaka tajna...

odricanje.

Konak od kamena, cigle,
uglačanosti, klesanja, oštine,
žute, oker i još tamnije.

Nekoliko rečenica je izgovoreno krišom.
O zapovesti, poslušanju, zameni,
staranju za sutrašnji dan.

Divljač nevidljiva, izvan zidova,
ustaljenim stazama trkom je prošla,
čulo se prvo.
Posle tajac.

Glasovi biserki rušili taj mir,
stvaran, materijalan,
kao pokorica tankog, prozirnog
leda na vodi.

Poslužen sam bio,
med, sivi komad hleba.

Na bdenje se žurilo.

Visoki hram je odjeknuo -

Hram je tim više hram što je -manje hram.¹;

...od peščara, sipio u svetlost,
tišinu.

Malo bratsvo živelo svoj život.
Olovo pritiskalo krov zgrade.
Sneg, zvuk, slovo, reč
uzletali u nebo.
Dela i dani...

Bronzano zvono,

---

¹ J. Švarc

praznično, anahrono objavilo...
Uzdah i radost.

Lovac se neki pojavio,
sledio neki trag,
ludo izgledao,
i nehoteći širio beslovesan strah.

Bogojavljenjska noć je trajala.
Moja, nečija priča.

ŠUMA

Posle šesnaest godina
Šetao sam u proleće kroz šumu.
Razvijanje listova i trava.
Zvončići šumski,
bledi, ljubičasti, lila.
Nervi što žive u parnom ritmu.
I svaki taj trzaj pod kožom
sam imao.

Ushićenje tim nečim,
u njihovom i mom postojanju.
Čaplje,
lastin rep,
dim iz dalekog izletišta.
Automobil u ravnici,
brujanje motora.

Napredovanje zelenog lišća.
Oplodnja žutih cvetova.

Kretao sam se dalje.
Paukove mreže između grana,
zapuštena staza,
let topolovog semena.

Lak i uvećan.
Potrčao sam, prepoznavši:
život se prenosi velikom brzinom
u nepostojanje.
U tom smeru.

Usamljenost mi je delila ponešto.

To nije bila odluka,
već neznatno nastojanje.

Mnogo puta ponovio sam to.
Nalazio suve šumske jabuke
debele, grube kože,

pocrnele od nestajanja.
Vikao sam
i glas mi se
prijateljski vraćao.

AUTOMOBIL

Bordo automobil,
oštrih ivica,
prolazio je pored kuće.
Strahopoštovanja vredna sporost.
PEUGEOT 404,
starovremenski, zaštićen, tapaciran.
Udobni jastuci kašmirskih šara.
Sanjivost i ostaci bogatstva.
Hromiran amblem,
lav u pretećem skoku.

Zadržao sam se oko toga:

...radio unutra je svirao
i vesti javljao o nemogućem...

Nestati;
proći u budućem danu niz put,
preko sivih kamenčića u asfaltu,
tonućim dalje
i dublje.

SELO

Video sam prvi put reprodukcije Šagalovih slika,
onde, na platnu za filmske projekcije
male, seoske škole.
Zamočen u rastvor gipsa
za izlivanje ploče gipsoreza...
Koji se brzo steže,
okamenjuje, kao nanos *Potopa*;

Susetku Margitu;
koja je spominjala Jermeniju,
jevreje i komuniste;
zrele kajsije.

Sebe, kako se zaprepašćen kobeljam,
sa ovim narodom.
Obredima, u kući,
venčanjima u proleće, leto.

Goste, neprijateljske
kako razglabaju
o pravdi. Politici.
Lažima života.
Vreme zanosa slušanja VOA...
na radiju; loš prijem;
mnoge godine..

Onda sam platio ulaznicu za izložbu
Šagalovih grafika u dalekom gradu,
po punoj ceni, po želji,
(Nisam koristio popust za vojnike i studente;
obučen u uniformu propale vojske.)
dizajniranu po ugledu na autobuske karte
za najzabačenije selo.
Nadao sam se dokumentarnosti ulaznice,
koja će svedočiti,
evocirati...

Neprilagođenost. Mislio sam

O

...magarcima i ostalima...

ponavljao u sebi priču
o važnosti i saglasnosti;
divljenju pred nerazumljivim,
da bi se proniklo i znalo...
Spremao sam se za povratak kući:
češljana polja; sve nepromenjeno,
u kraju.

IKONA

Obnavljam predele,
deliće nečeg većeg.
Stalno ubrzanje,
jednu priču.

Ljude, svodove, lampe;
more apsolutno.

Poklone tužne lude
što proputova kroz ovaj kraj,
milujući u džepu
ikonu sveca zaštitnika:
Da ljubite drug druga;

Pamtim lepu Ruskinju udavaču,
njenu fotografiju,
emitovanu u provincije balkanske zemlje,
(prodavala je časovnike, vreme,
za crvenu, sivu
novčanicu);

Izuzetna svojstva slika.
Ikonu poezije.
Raskorake.
Nedovoljnost da se kaže,
saopšti ono što se hoće i može.
Nedoraslost tome.
Sveti pesnik piše:
*Stvarnost je prepasna i postižna teško.*¹

---

¹ Sveti Simeon Novi Bogoslov- XV himna.

BIOSKOP

Sedeo sam u kafeu bioskopa u polumraku...

Trepet,
istrošeni, prevaziđeni životi ljudi,...
Pokretne slike.

Visoka sala
zakrčena odbačenim filmskim uređajima;
atmosferom skladišta,
proticanja;
perforacijama dana.

Kutije ispuščenih slova,
obeležene nečitljivim oznakama.
Kolotovi, rolne,
iskidane, nepotrebne.
Pregorele lampe pionirskih projekcija.

LA CINEMA,
Veliki natpis,
podvlačio je da je to, tu, film,
nešto van istine.
Van života.
Gusto veće zasićeno,
povezanostima, dimom,
materijom.

Naopako okrenute flaše dolivale su
piće odozgo,
ispod lika *na konju*,
crpile, od svih.

Na velikom platnu,
tankom kao svetlucava poledica,
prikazivao se film.
Daleki odblesci ozvučenja
u sali, pred publikom.
Senke. *Istorija*.

Iz hola je stepenište prelazilo
do galerije,
više izdvojeno i dalje.

(Levo strelica za nužnik.)

Dole u podrumskoj pivnici
odigravao se skup,
lovačkog udruženja,
pohvala uništenju.

Izgubljen delić života,
odvijao se i kretao, isticao...
...osam vinjaka kasnije,
bliže propasti,
ničemu.

SRCE

Leto je počinjalo...
Zastoj uz širenje mlakosti, ničega u duhu.
Na terasi su bili ljudi,
narušavajući poredak mog popodneva.
Nervirao sam se i ćutao.

Slušao sa diska snimljenu muziku
rada srca i disanja.
Koncentrisanje na to dvoje,
najvažnije, muklo, nevidljivo.

Razmišljao sam.
Ukazao se iznenada
šum koji nikada zaista nisam čuo i
pročitao:

Muzika treperenja;
muzika daha.
(*Dhiker*, tehnika istočnih pustinjaka,
verovao sam da mi se približavala.)

Jezik jedva čujnog kucajućeg smisla
u dve reči: *lub-dub*.
Teško čitljivim dovoljnim da se kaže
Tren, život,
lako ...
prošao.

Proradio je zvuk
tajnih nota.
Beskraj.

Slušao sam:
tutnjanje koraka na stazi
dalekih regija tela.

Podizanje
talasa na moru

ogromne unutrašnje vode.
Ustreptalost
zategnute kože
doboša.

Pokretanje lavine
u razumu.

Dolazili su tonovi
dvostrukih otkucaja:
proživljenih godina
i, sigurnih, preostalih dana.

Obuzelo me to.
Postojeće.
Podizanje ploče grudnog koša;
potresi pod kožom.
Ritam jezgra,
grotla.

PUT

Na jugu su graditelji drvenih brodova
otvarali široke nacрте...

Sedeo sam u senci maslina
na putu u Grčkoj.

Umoran u ranom popodnevnu,
osluškiуao priču saputnika,
o blizini vrta četinara i kestenova,
ogromnog, najvećeg:

Poeziji uzdižanja...
Sredozemlju.

Brektanje u blizini
otkrilo je veliki dizel-motor,
testere zarivene u debla;
simetrane crvenkastih greda kedrova;
ljude u naporu.

Oblici rebara sklapani u celinu:
snaga drveta, visova.

Koncentrisano, suво, tačno.
Kroz glavu prošao je *mit o Jasonu*.
O stalnom traženju
izgubljenog.

Vrio je katran na vatri,
crno u buradima.
Tradicionalna *glatka gradnja sa grotlom*.

Krojenje po planu,
dnevniku plovljenja,
čitanju znakova tog jezika:
urezanih krstova;
Spojeva drveta:

ključ za zub

i istinito,
u sebi.

Izmenjasmo poglede.

Pakovao sam ranac za dalje.

VEČERA

Pravio sam večeru
u kuhinji,
višespratnog pansiona.

Prijateljski razgovor
je odzvanjao i zastajao -
dodirnut triangl,
žice.

Majstori,
limari,
popravljali su oluke.
Ploče lima odjekivale su kao grmljavina,
udarac groma u blizini.
Premerene visine,
vodovi vode,
isticanja kiše u bazene,
hektar površine.

Zlatnozeleno maslinovo ulje, sjaj.

Predmeti i novine
izandali pre pet i više decenija,
aluminijum posuda,
cvrčci,
i hiljade takvih zvukova.

Paprikaš se kuvao,
plinski plamen je podgrevao
večernje zanošenje u priči o jelu.

Maslina je bilo,
krompira.

More se sa svih strana
ulivalo u vidik ostrvskog vrha.

Nedaleko u kafani,

kafa se pušila,
na šanku,
ubrzani kafedžija,
priču izgovarao,
Kirje, Kirje...

Arhipelag
se gasio na horizontu.
Plavi patlidžan dodavao je tame u večer,
a onda u noć.
Zvonici su se učutali.

Oprao sam sudove,
escajg.

Mehanizam sata,
je otkucavao večnost.
Nastupio je san:
Šindra, majolika,
uzo, malter, osnivali ga,
započinjali.

Mirisu su postajali misao i plod.
Sanjao sam:
Niko ne seje
i svi imaju sve
reči.

GRAD

U letnje jutro
krenuo sam gradom,
bez cilja,
ka prolazima već otkrivenim;
sivim ulicama,
pored zadužbina,
mrkih višespratnica...

Jutarnje izdisanje prodavnica.
Obavljanje poslova.

U kvašenju asfalta vodom
dolazilo je do prikrivenog mešanja;
gasio se kamen, tvrdoća.

Popio sam kafu pod zamračenim svodom,
nevažnog naziva i posebnog nečeg
u mnoštvu kafana.
Samo je način jutarnje usporenosti,
zakasnelih pokreta turobnog konobara
bio izuzetak.

Ušao sam u knjižaru, antikvarijat,
i prevrtao po knjigama, na rasprodaji;
jer više, izgleda, nisu vredeli opisi,
u njima i uopšte.

Napisano nestaje, troši se.

Sivkasti podsticaj
ispao je iz izlizane knjige.
Razglednica (inače dvodimenzionalna,
imala je one sitne, ekranske pruge,
čineći trodimenzionalnost)
grada: *Vue de Belgrade*.

I njegovi drvoredi i građevine, hram,
pod određenim uglom prelazili bi
u realnost, postajali jasniji,

opipljiviji u svojim materijalima,
u izvesnom položaju.
Svet ili varka sveta.
Obmana čula.

Ubrzano sam uviđao.
Činilo se da bi sve istinitije htelo biti,
krenuti ka meni,
iskoračiti iz sebe.
Prići, i vratiti se
u ulice, grad,
stabla, hram.
Freske, zid.

MATURANTI

Vratio sam se odnekud.
Otac i majka kreću se u kući.
Optimizam i obećanja
greju misli.

Stolice na istom mestu;
okrugli sto;
irisi na stolnjaku,
jedna tačka od žara cigarete.

Promenjene police,
saksije sa biljkama...
Privremeni smeštaj,
nova tišina...

Okrečeni zidovi oslikani
senkama i očevom maturskom slikom
okačenom o klin, pored prozora.

Stalnost koju smo nosili sa sobom.
Atmosfera smotre, strepnje,
matiran, izbledeo žig decenija.

Sedimo.
Gledamo.

Loza zlatno-zelenih listova,
se uvija i raste oko ramova;
zarezanih ivica,
obrađenih u obliku povelja cara.

Mladi i isto odeveni
pitomci stoje u tek naseljenom,
montiranom šablonu maturske slike...
za generacije, godišta.

Ispod svakog lika
iskošena, krivudava slova,
kao ona puzavica - kaligrafija imena:

Teodor, Lazar -
to su životi;
neke skoro nerazumljive titule,
suplent, rektor,
starešina.

I natpis: *Vi ste prijatelji moji...*

Ćutimo.

U večernjoj izmaglici
zgrade kitnjaste, prozorčići,
spratovi, mansarde.
Tornjevi vitki,
nadvisujući,
dvostruki.

Golobradi momci
zure u jednu tačku.
MATURANTI 1969.
i poredak njihov u prvom i drugom i trećem nivou,
prema rasporedu klupa u razredu.

Foto studio GLIŠIĆ,
na kraju, iz ugla rama
proviruje.

Razgovaramo.

...po stoti put o *nikad na svom*,
uvek o prolaznom...
Trajni pansion naći će se negde,
jednom,
mora biti.

Tom pričom približavamo se
jedno drugom...;
svako na različit plan
i neznajući pristajemo.

Lepršanje između krajnosti;
Nečeg drugog i boljeg,
kada se objavi,
tiho i neprimetno.

Maturska slika,
naša, poznata priča nas prati.

Rastajemo se.

...kao kad zvono internata uspostavlja poslednje povećerje;
dok pada prvi sumrak, sivo i crno-belo.

SOBA

Usamljen i sasvim zaboravljen
sedim u svojoj sobi.
Brodski pod škripi pod nogama.
Stolica od metala,
nategnutih lukova,
rezonira, usaglašava svaki trzaj.
Kretanje gornjih i bočnih stanara.

Razmontiran đlački sto,
ojačan duplom ploćom,
da izdrži drugi život.

Eksponati, delići
u kariranim klaserima:
računi; karte; otpad.
Pertle iznošenih ćizama.
Crveni konćići knjiga.

Plus suveniri:
album sa flotom brodova,
sovjetskih poštanskih maraka
PETAR VELIKI; VULKANOLOG;
ledolomcima polarne kore,
skinutim sa pošiljaka.

Iluzija života koji se nudi drugde,
u velikim gradovima.

Mudrosti nepovezanih pripovedanja...
na ispod nule; u pustinjama;
zapisane u knjizi.

Police žute, od topolovine,
škripnu; od moljaca piljevina razleti.

Ostrvski med u saću,
u teglici sporo teće, stvrdnjava.

Izbleдела,

plava lanena krpa
za brisanje,
spakovana zastava plovidbe duge;
pokvaren kompas; slepe mape;
nedostajuće mesto, pol.
Prazni beli papiri.

Ljulja se luster od daha.
Tutnjava odnekud.

Skučenost sedam kvadratnih metara površine...

Ispražnjen od svih misli,
poništen, motrim, dišem;
šta će se pojaviti i s koje strane.

ZLATNIK

*Detinjstvo je kao izbledelo obličje
na zlatnom novcu koji čisto
zvečka.*

T. Ružević

Veče je.
Prijatnost...
Samo uživanje.
Prebiranje minuta, sati.

Jesen,
toplota smirenja u kući.

Vrednost iscrpljenosti,
uspavanosti, sete.
Da li nešto nadolazi, ili će prići
i nestati nekud...

Okolnosti kojih se sećam,
zamena za *one* godine,
kada je sve počinjalo i nastavljalo se,
stalno...

Jednom je majka donela mali novčić,
o kome se pričalo kratko.
Podloga odložena ispod
zanimljivog, sledećeg dana.

Carev profil sam video,
obris nevažan onda.
Brzo se premeštao u pakovanju paketa;
seljenjem, izmenom rasporeda
u narednoj kući.

Plan sa malim bogatstvom,
nismo razmatrali.

Nekada je bio u visećim ormanima u kuhinji,
drugi put sa iglama
i svilenim koncima za vez,
u kutiji...

Pronašao sam ga u zelenkastoj,
prozirnoj teglici za lek,
za dobar dan, možda
izlečenje od svih boljki.
...Iskupljenje za život;
istrošenost, nestajanje.
Zamena za nedostajuće;
nagrada, zasluga;
ili završno plaćanje.

Zlatnik sa imperatorovim likom:
FRANC * IOS * ... AVSTRIAE IMPERATOR ... 1915 *...
sitno, po obodu kruga,
ispupčeno.

Prosijavanje dalekog vremena,
ovde, na ovom mestu,
nestala imperija.

Izrađena stvarčica,
radi lepote, ničega.
Otisak, reljef;
zaboravljena rastuća vrednost.

Otvorio sam rokovnik,
16. novembar:
Magla... Kasni povratak u grad;
Pao sam na klizavici;
Video poznanika: prošlo vreme.
Kupio lek za prehladu.
Detetov rani san.
Godina u kojoj sam tridesettrogodišnjak.

Sada se neprestano otapa;

samo *carskom vodom* rastvara zlato.

JA

Probudio sam se u zoru,
pred zvonom upaljene lampe,
koju sam upravo video;
Preko puta osvetljeni
neugasivi prozori u domovima
drugih i nepoznatih ljudi;
stražara noćnog čuvara internata.

Pogledao sam svoje lice u ogledalu,
i nisam primetio
ništa što bi me uznemirilo.

Jesenji, kišni dani.
Zastala hladnoća.
Postojanje i mimo mene.

OLUJA

Umirio sam se
posle oluje i munja u visini,
letećeg lišća,
zastiruće kiše.
Dokaza o besmislenosti
svakog nastojanja.

Sedeo sam u tmini, tih.
dok se izduživala rečenica ovih reči,
tanki konac pod prstom.
Potražio zagubljeni ključić
za navijanje sata,
klatno i kukavicu.

Periodni sistem slika
utisnutih na kartonu, papiru, farbi,
nepregledan.
Zauvek datiran izrezan kolaž iz novina.
Mreža ukrštanih kvadrata, pravougaonika.

Tako. Dobro.
Protegao sam se,
raširio koliko sam mogao.
Prešao svim poljima
i stigao nedaleko.
Moje malo mesto.

Krenuo sam i
izašao iz tih nijansi.

SLAJDOVI

Pronašao sam u kući,
stari dijaprojektor marke VEGA,
sakriven u mraku
valovite lepenke.

Radovao sam se lakom dešifrovanju
teksture i mirisa
kao slezov koren,
izlizanog, od upotrebe, kartona,
herbarijumski providnih,
sovjetskih slajdova,
АГЕНЦИЈЕ НОВОСТИ.

Na kutijici sa plavo-crvenim linijama
ruže vetrova, stranama Zemlje,
pisalo je:

*цветны е дапозитивы,
Фотоприбор -*

slovo Φ
pretvoreno u simbol:
stub između dva suprotno okrenuta srpa,
meseca napredujućeg
ka potpunosti.

Pokrenute
rotirale su misli oko toga,
približavale, na trenutak,
mrtvima,
Vaskrsenju.

Navukao sam roletnu,
i rasklopio tamu sobe.

Pokrenuo stvari
dodirujući prekidač
aparata.

Pojavio se beo zid;
ćelija žutog svetla;
potpuno nečitljiv kamen;
kreč.

Vidno polje.
Vibrirajuće zujanje
projekтора;

lebdeća prašina,
smeњivanje snimaka,
boja koja se pali i menja,
umnožava.
Izoštri, pulsira.

Tridesetodelna serija slajdova:

Brodogradnja.

Kvadrati Kazimira Maljeviča.

Stepe i
radnici na zemlji.

(Moji vinogradarski dani,
izmešani i uvećani.)

Tolstoj u izmaglici bordo.
Imanje pisca:
porodična kuća; hodnici;
radna soba; veze papira.
Nepregledne spahijske šume.
Načeta vlagom,
grob u Jasnoj Poljani.

Kroz klin skoro svetioničke svetlosti,
stalno su dolazili na red prizori
detinjstva.

Obnavljala se
oštrina pamćenja,

pravilo:
Jasnost je uvek na istoj daljini,
ispod poslednje slike je zid.

U OVOJ KNJIZI:

1. SVETLOST
2. DETE
3. KUĆA
4. TAPISERIJA
5. FOTOGRAFIJA
6. REČNIK
7. RADIO
8. BRACA
9. FILM
10. MONAH
11. POŠTAR
12. PISMO
13. VINOGRAD
14. VINO
15. BILJE
16. PRAZNIK
17. AUTOBUS
18. MANASTIR
19. ŠUMA
20. AUTOMOBIL
21. SELO
22. IKONA
23. BIOSKOP
24. SRCE
25. PUT
26. VEČERA
27. GRAD
28. MATURANTI

- 29. SOBA
- 30. ZLATNIK
- 31. JA
- 32. OLUJA
- 33. SLAJDOVI

O PESNIKU

Petar Miloradović rođen je 1970. godine u Gornjem Milanovcu.

Objavljene knjige : *Sredozemlja* (1997) (nagrada Branko Radičević); *Porto* (2000); *Slajdovi* (2004, 2008). *Kolonija* (2007).

Copyright © by Petar Miloradović & Balkanski književni glasnik – BKG, 2008.

Drugo izdanje. Prvo elektronsko izdanje.

CIP – Katalogizacija u publikaciji, Narodna biblioteka Srbije, Beograd 82

BALKANSKI KNJIŽEVNI GLASNIK, [Elektronski izvor]
Elektronski časopis. Način dostupa (URL) <http://glasnik.net>
Glavni i odgovorni urednik Dušan Gojkov.
Urednica PDF izdanja Vesna Denčić.
PDF dodatak časopisu.

ISSN 1452-9254 = Balkanski književni glasnik (Online)
COBISS.SR-ID 141175564

**BKG 2 / 2008. Sveska 15. PDF SEPARAT
EDICIJA „ČITAJ I DAJ DALJE“**